

Psihička oboljenja i sposobnost učešća u saobraćaju

(Psychische Erkrankungen und Verkehrstüchtigkeit)

◆ Koja psihička oboljenja utiču na sposobnost za vožnju?

Razna psihička oboljenja mogu dovesti do ograničenja sposobnosti za vožnju.

Naročito sledeća:

- organske psihičke smetnje
- demencije
- afektivne smetnje kao što su teške depresije i manije
- šizofrene smetnje
- bolesti zavisnosti kao što su zavisnost od alkohola, od lekova ili ilegalnih droga

Čak i lekovi neophodni u terapijama psihičkih oboljenja (psihopodsticajni lekovi) mogu dovesti do ograničenja sposobnosti za vožnju.

◆ Koja je pravna osnova?

Pravnu osnovu za procenu čine smernice za stručno mišljenje o sposobnostima vozača date od strane komisije (saveta) za saobraćajnu medicinu pri ministarstvu za saobraćaj. Ove smernice su različite za različite grupe vozačkih dozvola. Naročito za grupu 2 - npr. teretna vozila od 3,5 tone i transport ljudi taksijem ili autobusom - ti propisi su, razume se, posebno strogi.

Kod vozačke dozvole grupe 2 moguće su različite procene. Kod svih gore pomenutih psihičkih oboljenja i to u akutnom slučaju po svim pravilima ne postoji sposobnost za vožnju.

◆ U kojim sličajevima je dozvoljeno učešće u saobraćaju?

Kod teških depresija, manija i šizofrenih psihoza, a posle završetka akutne epizode bolesti, po pravilu postoji mogućnost uključenja u saobraćaj. Mora biti precizno provereno, da li lekovi zahtevani terapijom, koji potiskuju simptome bolesti ili sprečavaju njihovo ponovno pojavljivanje, mogu svojim prigušujućim efektom ograničiti sposobnost vozača u vožnji. U svakom pojedinačnom slučaju o ovome treba razgovarati sa doktorom, koji vodi terapiju. Propisi polaze jasno od činjenice, da ljudi sa psihičkim oboljenjima, mogu sigurnije učestvovati u saobraćaju, ukoliko koriste terapijom dobro odabrane lekove. Uzimanje tih lekova, dakle, nije razlog da se spreči vožnja nekog vozila, nego pretpostavka koja omogućava zadržavanje vozačke dozvole. Kod svih izraženijih oblika demencije (poremećaj pamćenja, rasuđivanja) trajno ne postoji sposobnost za učešće u saobraćaju.

Zavisnost od alkohola, lekova ili droga u toku praktikovane zloupotrebe u načelu isključuje sposobnost za vožnju. Posle uspešne terapije odvikavanja mora proći godina dana dokumentovane apstinencije. U toku ovog perioda ti pacijenti bi trebali imati stalnu, redovnu terapiju. U većini slučajeva pitanje sposobnosti za vožnju rešava se između lekara i pacijenta u okviru terapije.

Ukoliko Vi, kao akutno psihički oboleo i mimo saveta Vašeg lekara, vozite neko prevozno sredstvo, Vaš lekar je u obavezi da o tome obavesti policiju ili administrativni organ za drumski saobraćaj. Ovaj postupak je izuzetno redak.

◆ **U kojim slučajevima je neophodno mišljenje stručnjaka?**

Ukoliko privučete pažnju policije u toku Vašeg oboljenja ili zbog Vašeg načina vožnje, administrativni organ za drumski saobraćaj može od Vas zahtevati mišljenje stručnjaka o Vašoj sposobnosti za vožnju. To morate nabaviti o sopstvenom trošku od nekog lekara po Vašem izboru, a sa odgovarajućim kvalifikacijama iz oblasti saobraćajne medicine.